

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Aikuistumisen tuki hyvinvointialueiden aikakaudella

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Emine Ehrström
Erkki Penttinen

14.12.2022

Vöyrin alaikäisyksikkö ”KOMBIENHET”

28 paikka on vakio,
tällä hetkellä paikkamäärä 58

Mikä on HYBRIDIMALLI?

Vastaanottolain mukaisen ryhmäkodin ja kotoutumislain mukaisen perheryhmäkodin yhteistoimintaa.

- Yhteinen järjestämissopimus (Migri, ELY, Vöyri)
 - Yhteinen valvonta (Migri, ELY)
- Yhteinen budjetti – (ELY korvaa oleskeluluvan saaneiden paikat, Migri prosessissa olevien paikat, vapaat paikat 50/50)
 - Yhteinen toimintasuunnitelma

Lapsen tai nuoren ei tarvitse muuttaa saatuaan oleskeluluvan vaan arki jatkuu kuten ennenkin – samojen ihmisten ympäröimänä ja samassa asuinympäristössä.

Kotoutumislain muutokset alaikäisyksiköissä

Rahoitus

ELY-keskukset rahoittavat toimintaa.

ELY-keskukset rahoittavat toimintaa.

1.1.2023

Perheryhmäkotitoiminta siirtyy hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle.
* Ei sisällöllisiä muutoksia

1.1.2025

Perheryhmäkotitoiminnasta tulee sosiaalihuoltolain 14 § mukaista sosiaalipalvelua.

Valvonta

ELY-keskukset valvovat toimintaa.

Aluehallinto-
virasto valvoo
sosiaalihuolto
lain mukaista
toimintaa.

Hyvinvointialue voi perustaa perheryhmäkodin tai muun asuinyksikön.

Perustamisesta sovitaan alueellisen ELY-keskuksen kanssa.

Hyvinvointi-alueen on kuultava kuntaa ennen perheryhmäkodin tai muun asuinyksikön perustamista.

Perheryhmäkodin tai muun asuinyksikön toimitiloista ja kasvuoloista, yhdessä hoidettavien lasten ja nuorten määrästä ja henkilöstöstä sovelletaan, mitä lastensuojelulain 58—60 §:ssä säädetään.

Lapselle, joka on Suomessa ilman huoltajaa tai muuta laillista edustajaa, voidaan määrätä edustaja. Hakemuksen edustajan määräämisestä tekee se hyvinvointialue, jonka alueella lapsen kotikunta sijaitsee.

Alaikäiset yksintulleet sijoittuvat kuntiin aina kuntapaikkojen kautta. Hyvinvointialuetta kuullaan kun alaikäinen sijoitetaan kuntaan.

Hyvinvointialue sopii kunnan ja ELY-keskuksen kanssa lasten ja nuorten sijoittamisesta yksiköihin ja kotoutumista edistävien palvelujen järjestämisestä

Alkukartoitus tulisi aina tehdä monialaisesti, kun sen kohteena olisi alaikäisenä ilman huoltajaa tullut lapsi, jolle laadittaisiin 15 §:ssä tarkoitettu kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyössä tekemä alaikäisen kotoutumissuunnitelma.

Kunnan tulisi laatia alaikäisen kotoutumissuunnitelma yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

Ilman huoltajaa alaikäisenä maahan tulleet

Hyvinvointialue vastaisi osaltaan yksin tulleiden nuorten tuesta 25-ikävuoteen saakka.

Oleskeluluvan saaneille 18–24-vuotiaille nuorille tarjottu tuki olisi sisällöltään saman tyyppistä aikuistumista tukevaa toimintaa kuin lastensuojelun jälkihuolto, vaikka kyse ei sinänsä olisi lastensuojelulain mukaisesta toiminnasta. Nuorille tulisi tarjota tukea yksilöllisen palveluntarpeen nojalla. Hyvinvointialue ja kunta vastaisivat tuen ja palveluiden tarjoamisesta sekä tarjoamiensa palveluiden yhteensovittamisesta keskenään. Ilman huoltajaa maassa olevilla lapsilla ja nuorilla on usein monialaisia palvelutarpeita ja suurin osa heistä on sosiaalihuoltolain mukaisesti erityistä tukea tarvitsevia henkilöitä, jolle tulee nimetä sosiaalihuoltolain 42 §:ssä tarkoitettu omatyöntekijä, jonka tehtävänä on osaltaan koordinoida ja yhteensovittaa palveluita. Nuoren näkökulmasta on tärkeää, että tuki toteutuu konkreettisenä ja matalalla kynnyksellä tarjottavana aikuistumisen tukena, jota on saatavissa nuoren arjessa myös virka-ajan ulkopuolella.

Nuorta tuettaisiin itsenäisessä asumisessa ja häntä ohjattaisiin koulutukseen tai työelämään sekä harrastuksiin ja vapaa-ajan toimintaan. Lisäksi harjoiteltaisiin virallisten asioiden hoitamista ja nuorille annettaisiin tukea psyykkisestä ja fyysisestä terveydestä huolehtimiseen. Nuorta tuettaisiin myös elämänhallinnassa, kotoutumisessa, lupa-asioissa ja yhteydenpidossa perheeseen sekä tarvittaessa perheenyhdistämisprosessissa.

Tuki voisi sisältää myös taloudellisen tuen. Tuen piirissä olevat nuoret on nykyisellään vapautettu opintolainan nostamisvelvoitteesta vastaavalla tavalla kuin lastensuojelun jälkihuollon piirissä olevat nuoret.

Nostoja pohdittavaksi ja huomioitavaksi

- Kansalaisuuden hakeminen yksin tulleelle alaikäiselle
- Palveluiden jatkuvuuden turvaaminen
- Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen linjaukset hyvinvointialueilla
- Oppivelvollisuus – esim. tuva-koulutus
- Miten kunnat mieltävät vastuunsa kotoutumisen edistämisessä

Laki kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

6 § Kotoutumista edistävien toimenpiteiden järjestäminen

Kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja järjestetään **osana kunnallisia peruspalveluja**, työ- ja elinkeinohallinnon palveluja, **hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja** sekä muina kotoutumista edistävinä toimenpiteinä.

10 § Alkukartoituksen järjestäminen

Työ- ja elinkeinotoimisto käynnistää alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka on julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (916/2012) tarkoitettu työtön työnhakija. **Kunta käynnistää** alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaista toimeentulotukea. Työ- ja elinkeinotoimisto tai kunta voi käynnistää alkukartoituksen **myös sitä pyytäneelle muulle maahanmuuttajalle, jos tämän arvioidaan sitä tarvitsevan**. Alkukartoitus käynnistetään kahden kuukauden kuluessa asiakkuuden alkamisesta tai alkukartoitusta koskevasta pyynnöstä.

Hyvinvointialue voi työ- ja elinkeinotoimiston tai kunnan pyynnöstä osallistua alkukartoitukseen, jos maahanmuuttajan kotoutumisen edistäminen edellyttää työ- ja elinkeinotoimiston, kunnan tai hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien tarkoitettujen palvelujen yhteensovittamista.

Alkukartoituksen perusteella **työ- ja elinkeinotoimisto tai kunta arvioi, tarvitseeko maahanmuuttaja kotoutumissuunnitelman**. Kotoutumissuunnitelman tarvetta arvioitaessa kiinnitetään huomiota siihen, tarvitseeko maahanmuuttaja kotoutumiskoulutusta, omaehtoista opiskelua tai muita tässä luvussa tarkoitettuja toimenpiteitä kotoutumisensa tueksi.

15 § Alaikäisen kotoutumissuunnitelma

Kotoutumissuunnitelma laaditaan yhdessä lapsen tai nuoren ja hänen huoltajansa tai 56 §:ssä tarkoitetun edustajansa kanssa. Puhevallan käyttämisestä alaikäisen puolesta säädetään tarkemmin hallintolaissa.

Kunta laatii alaikäisen maahanmuuttajan kanssa kotoutumissuunnitelman, jos siihen on alaikäisen yksilöllisistä olosuhteista johtuva tarve.

Alaikäiselle ilman huoltajaa saapuneelle ja oleskeluluvan saaneelle laaditaan aina kotoutumissuunnitelma yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

Suunnitelman tarvetta arvioitaessa ja sitä laadittaessa on selvitettävä alaikäisen toivomukset ja mielipide sekä otettava ne huomioon siten kuin 4 §:ssä säädetään.

Suunnitelma sovitetaan yhteen perheen kotoutumissuunnitelman ja alaikäiselle laadittavien muiden asiaan liittyvien suunnitelmien kanssa.

Laki kotouttamisen edistämisestä 30.12.2010/1386, 4 §, Lain soveltaminen lapseen

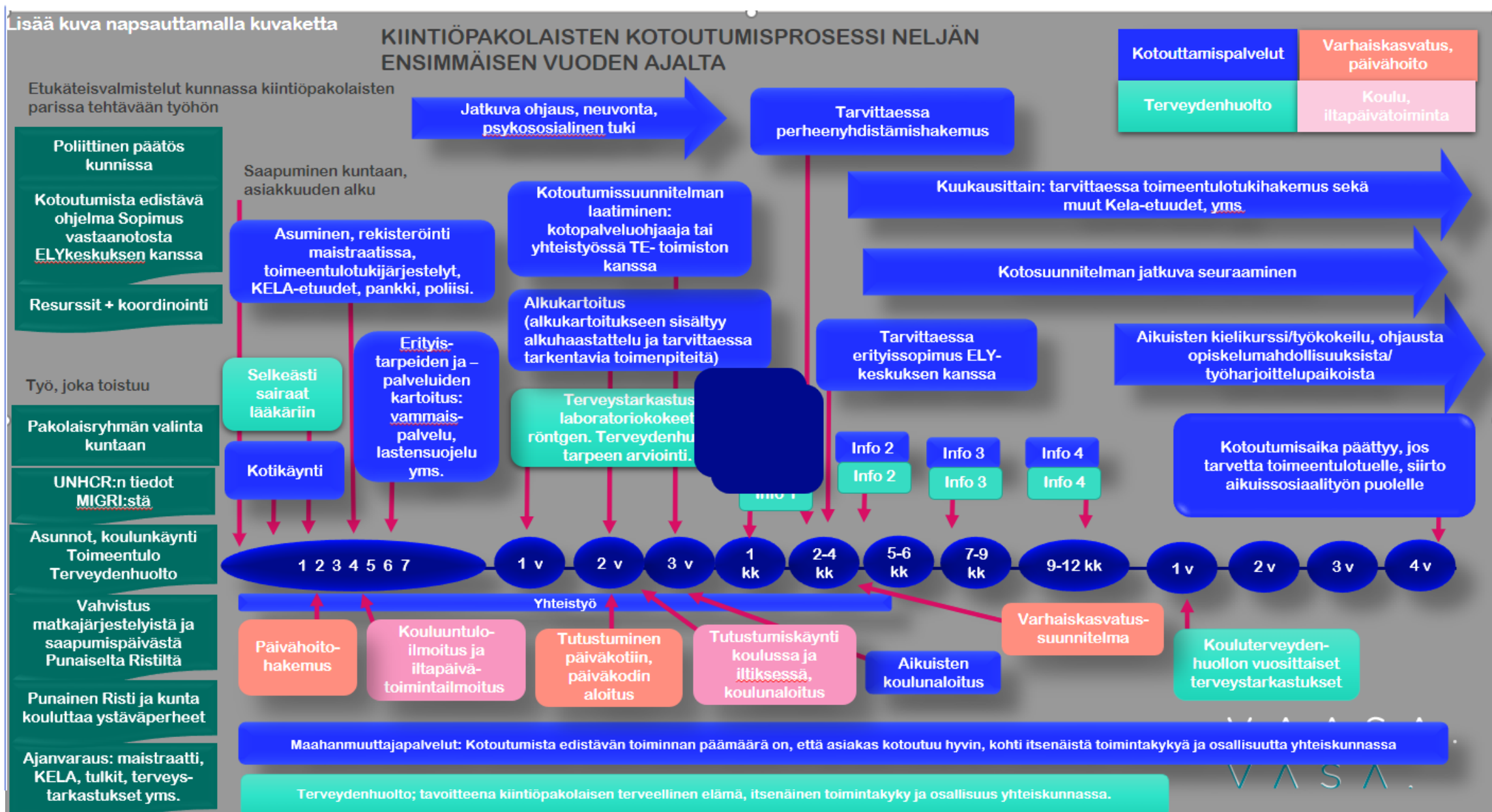
- Sovellettaessa tätä lakia alle 18-vuotiaaseen, on kiinnitettävä erityistä huomiota lapsen etuun ja hänen kehitykseensä. Lapsen etua arvioitaessa on otettava huomioon, mitä siitä lastensuojelulain 4 §:ssä säädetään.
- Tässä laissa säädettyjä toimenpiteitä ja palveluja toteutettaessa on **selvitettävä lapsen toivomukset ja mielipide sekä otettava ne huomioon lapsen iän ja kehitystason edellyttämällä tavalla.**
- Kaksitoista vuotta täyttäneelle lapselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi hallintolain 34 §:n mukaisesti häntä itseään koskevassa asiassa. **Lapsen mielipiteen selvittämisen ja kuulemisen tulee tapahtua hänen ymmärtämällään kielellä.**
- Lapsen mielipide voidaan jättää selvittämättä vain, jos selvittäminen vaarantaisi lapsen terveyttä tai kehitystä tai jos se on muutoin ilmeisen tarpeetonta.

Pohjanmaan hyvinvointialueen kotoutumisen yhdyspintoja

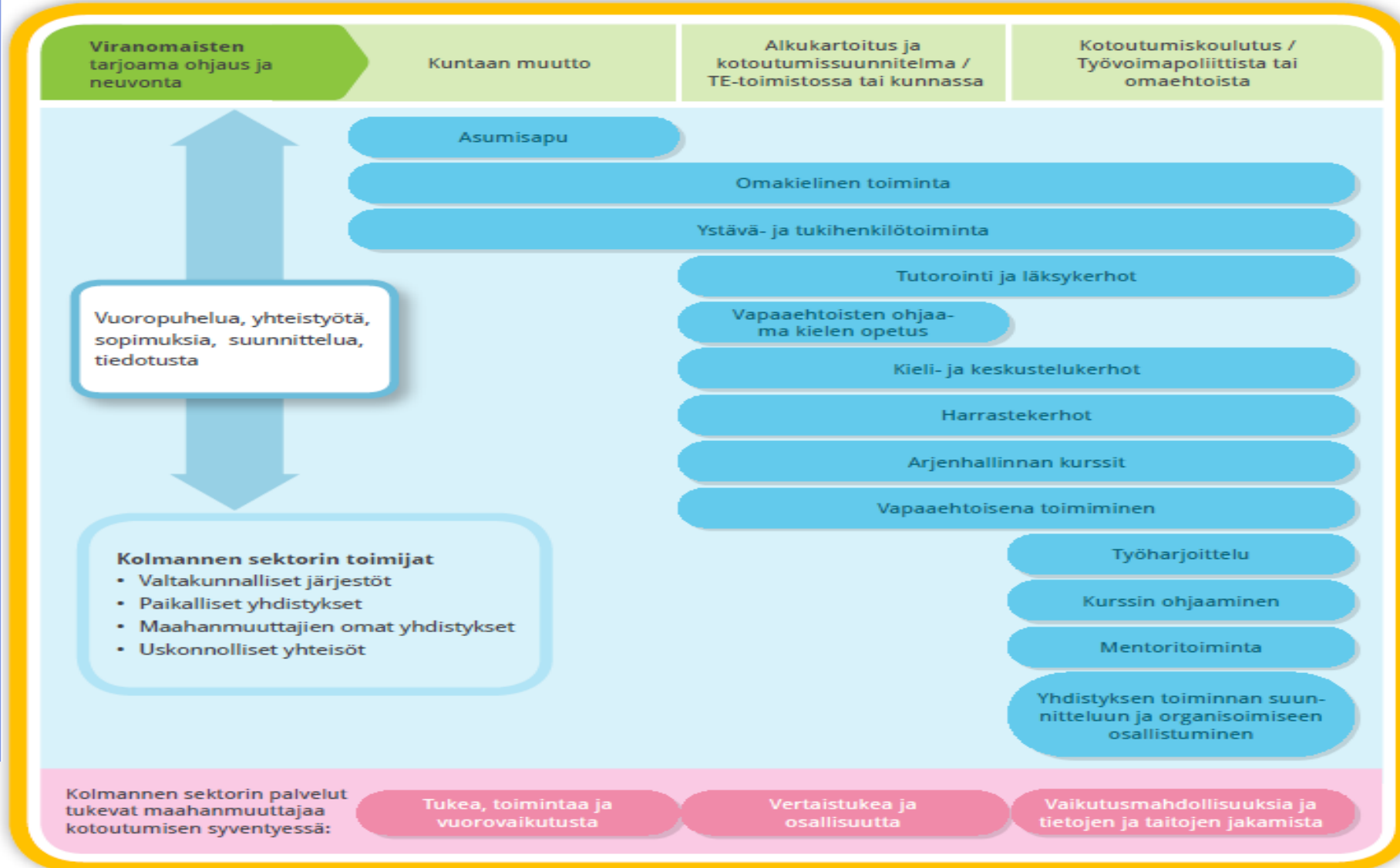
Esimerkki kuntakohtaisesta (Vaasa ja Pietarsaari) valmistelusta edellisellä "sote-tuotantokaudella"

Kolmas sektori kotoutumisen edistämisessä

Käytimme tätä pohjaa valmistelutyössä ajatuksia herättävänä pohjana – työnjakoon tehdään tarkennuksia, kun lainsäädäntötyö ja palvelujen suunnittelu etenevät. Tämä ei vastaa kaikilta osin valmisteilla olevaa lainsäädäntöä

Mitä kunta tekee tulevaisuudessa?

Osaamisen ja kulttuurin edistäminen

Varhaiskasvatus
Lukiokoulutus
Ammatillinen koulutus
Vapaa sivistystyö
Taide- ja kulttuuripalvelut
Kirjastopalvelut
Nuorisopalvelut
Liikuntapalvelut
Opiskeluhoolto/sivistys

Elinympäristön kehittäminen

Maapolitiikka
Kaavoitus ja maankäytön suunnittelu
Liikenne, joukkoliikenne
Tieverkkojen rakentaminen ja ylläpito
Vesihuolto
Jätehuolto
Energiatuotanto- ja jakelu
Rakennusvalvonta
Asuntotoimi
Ympäristönsuojelu ja -terveydenhuolto
Turvallisuus ja varautuminen

Kunnan elinvoiman edistäminen

Paikkakunnan vetovoimaisuus
Työ- ja elinkeinopalvelut
Vaikeasti työllistettävien tuki, etsivä nuorisotyö, työpajat, työttömyyden pitkittymisen ehkäisy, kaupunginosatyö, **kotouttaminen**
Elinkeinopolitiikka: yritysneuvonta, alueen markkinointi, avoin data
Resurssiviisaat toimintatavat

Tonttituotanto: Yritykset, asuminen ja palvelut

Paikallisen identiteetin ja demokratian edistäminen

Monipuoliset osallistumismahdollisuudet
Paikallinen yhteisöllisyys
Viestintä, vuorovaikutus ja kielipalvelut
Vaalit ja edustuksellinen demokratia
Kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuudet
Asukkaiden omaehtoinen toiminta
Uudet demokratian muodot
Monikulttuuristuminen

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen

Mitä hyvinvointialue tekee tulevaisuudessa?

Sosiaalihuolto

Sosiaalityö
Sosiaaliohjaus
Sosiaalinen kuntoutus
Perhehoito
Perhetyö
Kotipalvelu
Kotihoito
Asumispalvelut
Laitospalvelut
Liikkumista tukevat palvelut
Päihdetyö
Mielenterveystyö
Kasvatus- ja perheneuvonta
Perheoikeudelliset palvelut
Vammaispalvelut (sis. erityishuolto)
Ehkäisevä ja täydentävä
toimeentulotuki
Sosiaalinen luototus
Kuntouttava työtoiminta
Omaishoidon tuki
Lastensuojelu
Opiskeluhoillon kuraattoripalvelut
Sosiaalialan osaamiskeskustoiminta
Tutkimus- ja kehittäminen

3. sektor,
Privat serviceproducenter
Andraa myndigheter

Asukkaiden
hyvinvoinnin, terveyden
ja turvallisuuden
edistäminen

Pelastustoimi

Pelastustoiminta
Öljyntorjunta
Palontutkinta
Väestön varoittaminen
Vaaratiedottaminen
Turvallisuusviestintä
Valvontatoiminta
Kemikaalivalvonta
Ohjaus- ja neuvonta
Väestönsuojeluun
varautuminen

Terveydenhuolto

Terveyden- ja hyvinvoinnin edistäminen,
perusterveydenhuolto,
erikoissairaanhoito
Terveystarkastukset
Neuvolapalvelut
Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto
Opiskeluhoillon psykologipalvelut
Seulonnat
Avosairaanhoito
Kotisairaanhoito
Lääkinnällinen kuntoutus
Mielenterveystyö
Päihdetyö
Suun terveydenhuolto
Merenkulkijoiden terveydenhuolto
Työterveyshuolto
Ensihoito
Päivystys
Sairaala-/vuodeosastotoiminta
Opetus- ja tutkimustoiminta

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää toimivaa yhteistyötä useilla eri osa-alueilla

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Lasten, nuorten ja perheiden tukeminen

Työllisyyden hoito

Maahanmuutto ja kotoutumisen edistäminen

Turvallisuus ja häiriötilanteisiin varautuminen

Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa

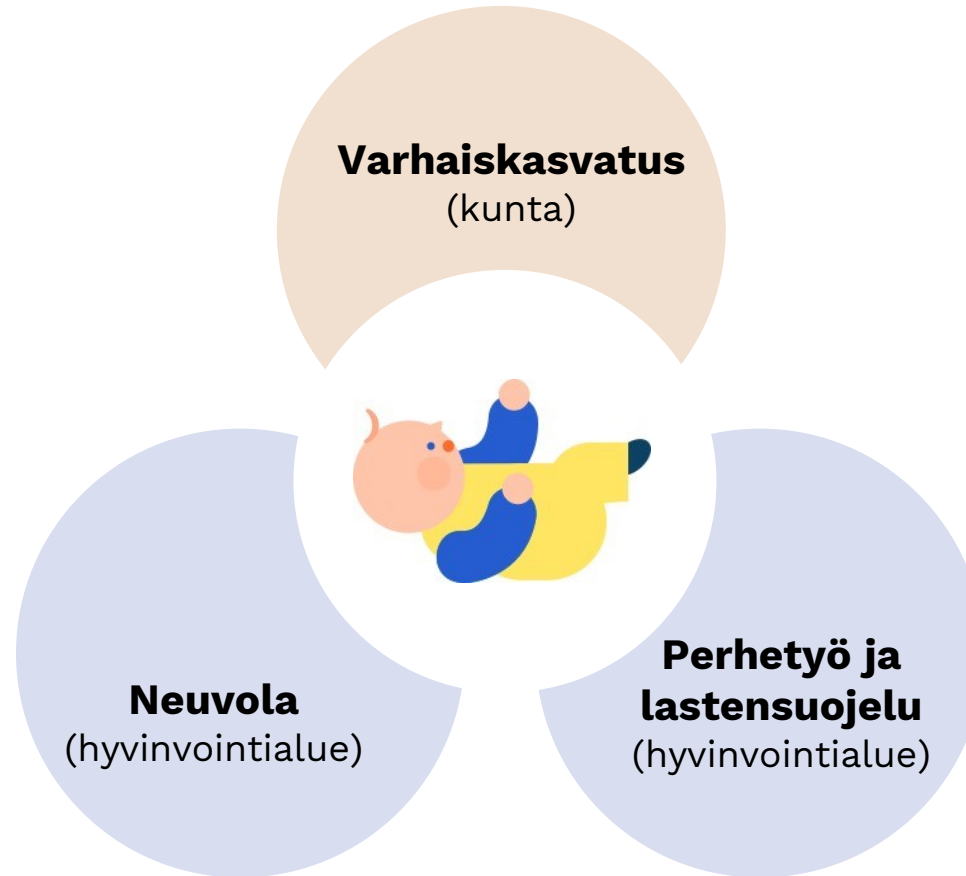

Alle kouluikäisten palvelut

TAVOITTEET

- Palvelujen helppo saatavuus
- Monialainen, sujuva yhteistyö
- Tiedonkulku

KESKEISIÄ KYSYMYKSIÄ

- Miten johtamisesta sovitaan?
- Miten yhteistyöprosesseja kehitetään?
- Työnjako yhdyspinnalla

Kouluikäisten lasten ja nuorten palvelut

TAVOITTEET

- Palvelujen helppo saatavuus

**Esi- ja perusopetus
Lukiokoulutus
Ammatillinen koulutus**
(kunnat ja muut koulutuksen järjestäjät)

Yhteisöllinen opiskeluhoito
(kunnat ja muut koulutuksen järjestäjät)

**Kuraattorit,
psykologit ja
kouluterveydenhoito**
(hyvinvointialue)

**Mielenterveyspalvelut
Lastensuojelu
Vammaispalvelut**
(hyvinvointialue)

KESKEISIÄ KYSYMYKSIÄ

- Miten johdetaan ja kehitetään yhteisiä prosesseja?
- Työnjako yhdyspinnalla
- Missä, miten ja milloin palvelua saa ja miten sinne ohjautuu?

Alaikäisenä ilman huoltajaa tulleet

- Esitetään alaikäisenä ilman huoltajaa tulleiden lasten asumisen järjestämisvastuun siirtoa kunnalta hyvinvointialueelle.
 - Hyvinvointialueen tulisi kuulla kuntaa perheryhmäkodin perustamisessa.
 - Perheryhmäkotitoiminnasta ei kuitenkaan tehtäisi vielä tässä kohtaa sosiaalihuoltolain mukaista toimintaa.
- Ilman huoltajaa tulleiden lasten ja nuorten tuki hyvinvointialueen ja kunnan vastuulla
 - Kunnalla säilyisi edelleen vastuu yleisen palvelujärjestelmän mukaisista palveluistaan, kuten varhaiskasvatus-, koulutus-, kulttuuri-, nuoriso-, vapaa-aika- ja liikuntapalvelut
 - Hyvinvointialueella vastuu sote-palveluiden järjestämisestä
 - Nuorilla oikeus tukeen 25-ikävuoteen asti

Kuntaan osoittaminen

- Kunta sopisi jatkossakin ELY-keskuksen kanssa kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä
 - Sopimus olisi monivuotinen ja sitä tarkistettaisiin vuosittain
 - Kunta kuulisi hyvinvointialuetta ennen sopimuksen laatimista tai tarkistamista.
- ELY-keskus osoittaisi jatkossakin kotoutumislain 2 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetun henkilön kuntaan sovittuaan siitä kunnan kanssa.
 - Kunnan olisi kuultava hyvinvointialuetta ennen kuntaan osoittamista, jos henkilöllä on ilmeisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelun tarpeita.

TYÖNJAKO 1/4

Tehtävä	Vastaanotokeskus	Kunnat / kotoutumisen edistäminen	Pohjanmaan hyvinvointialue	ELY, DVV, TE-hallinto, Maistraatti, KELA, Vero	Muuta
<p>ALAIKÄISENÄ YKSIN MAAHAN TULLEET ALLE 25-V.</p> <p><i>Tämä työnjako on vain suuntaa antava. Se tarkentuu ja täsmentyy lainsäädäntötyön ja hyvinvointialueen palvelujen suunnittelun edetessä</i></p>	<p>Perheryhmäkodit/ ryhmäkodit (ts. Vöyrin hybridiyksikkö) kunnes nuori täyttää 18</p>	<p>-Kuntalaisen peruspalvelut (oleskeluluvan jälkeen) -Kotikunta vastaa kotolain mukaisen jälkihuollon kustannuksista -Kotoutumissuunnitelma alle 18-vuotiaille laajennetun oppivelvollisuuden piirissä oleville nuorille. -PY -prosessin käynnistäminen tarvittaessa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Perheryhmäkodin vastuutahon määrittely - Edustajan määräävä toimielin ja hakeva taho - Kotouttamislain mukainen lastensuojelun sosiaalityön palveluissa - Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki - Maahantulon terveystarkastukset - Terveystuhoon palvelut 	<ul style="list-style-type: none"> - ELY-keskus on sopija osapuolena perheryhmäkodin perustamisesta - ELY valvoo perheryhmäkodin toimintaa - Maahanmuuttovirasto on sopija osapuolena ryhmäkodin perustamisessa, v alvoo ryhmäkodin toimintaa - Aluehallintovirasto valvoo lastensuojelun ja sosiaalihuollon palveluja 	<p>Edustajarekisteri?</p>

TYÖNJAKO 2/4

Tehtävä	Vastaanottokeskus	Kunnat / kotoutumisen edistäminen	Pohjanmaan hyvinvointialue	ELY, KEHA	Muuta
Laskennallinen korvaus	VOK hakee kaikki kustannusten korvaukset maahanmuuttoviraston kautta	Edellytyksenä sopimus pakolaisten vastaanotosta Edellytyksenä voimassa oleva kotouttamisohjelma Auto Lako- tarkastaminen + haku KEHA:lta, Sylvia-korvaus	Yhteistyö kotouttamisohjelman laadinnassa (yhteyshenkilön nimeäminen)	Sopimus pakolaisten vastaanotosta	Tämä työnjako on vain suuntaa antava. Se tarkentuu ja täsmentyy lainsäädäntötyön ja hyvinvointialueen palvelujen suunnittelun edetessä
Erityiskustannusten korvaus		Erityiskustannusten sopimus ELY:n kanssa Erityiskustannukset sivistystoimen toimialalta Kunta hakee korvaukset ja hyky laskuttaa tarvittavista	Erityiskustannukset sosiaali- ja terveystoimen osalta -Kotoutuslain mukainen jälkihuolto - Ihmiskaupan uhrien erityiskustannukset Syntyneet kulut, että ilmoitetaan kuntaan. ÖVPH huolehtii, että asiakaskohtaiset erityiskorvauksen piiriin kulut voidaan eritellä muista kuluista Sovittava ketkä ÖVPH:ssa kokoaa laskutettavat kulut kuukausittain.	Erityiskustannusten sopimus kunnan kanssa. Erityiskustannusten korvaukset päättyy, mikäli henkilö saa Suomen kansalaisuuden tai oleskeluluvan voimassaolo päättyy Kuntayhtymä voi suoraan hakea KEHA keskukselta erityiskustannusten korvauksia -> edellyttää pakolaisten vastaanoton sopimuksen päivittämistä	Onko sairaus/vamma syntynyt ennen maahantuloa? Huomattavien kustannusten raja 4600€/ 12 kk (yksittäiset/ toisiinsa kytkeytyvät diagnoosit)
Tulkkaukset	VOK hakee kaikki kustannusten korvaukset maahanmuuttoviraston kautta	Toteutuneiden kustannusten korvaus, seuranta tehtävä oleskeluluvan mukaisesti	Toteutuneiden kustannusten korvaus, seuranta tehtävä oleskeluluvan mukaisesti	Kuntayhtymä voi suoraan hakea KEHA keskukselta tulkkaukset korvauksia -> edellyttää pakolaisten vastaanoton sopimuksen päivittämistä. Tulkkaukset päättyy, mikäli henkilö saa Suomen kansalaisuuden	
Toimeentulotuen kustannusten korvaus	VOK maksaa vastaanottorahaa, jonka maahanmuuttovirasto korvaa kunnalle.		Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen kustannukset Paluumuuttoavustus Paperittomat	Kuntayhtymä voi suoraan hakea KEHA keskukselta toimeentulotuen kustannusten korvauksia -> edellyttää pakolaisten vastaanoton sopimuksen päivittämistä. Toimeentulotuen kustannukset korvataan kolmelta vuodelta	Edellyttää selkeää linjausta kustannukset ja roolien osalta. Kuntia tulee informoida tehtävän- jaosta.

TYÖNJAKO 3/4

Tehtävä	Vastaanottokeskus	Kunnat / kotoutumisen edistäminen	Pohjanmaan hyvinvointialue	ELY, KEHA	Muuta
Asiakastyön kirjaaminen	Umarek Mediatri Kelmu	Kotouttamistyön asiakasrekisteri ja kirjaamisvelvollisuus Koto-Abilita? Umarek Kelmu Alpo (TNO)	Abilita ym. Ohjelmistot Pegasos Esko Lifecare jne Umarek Kelmu		Toimiva ja selkeä tiedonsiirto ja tiedonsaantioikeus linjattava hya:n ja kunnan välillä. Toimikortit ei sote-alan ammattilaisille! Käyttöoikeusasetus
Arkistointi	Tämä työnjako on vain suuntaa antava. Se tarkentuu ja täsmentyy lainsäädäntötyön ja hyvinvointialueen palvelujen suunnittelun edetessä				

TYÖNJAKO 4/4

Tehtävä	Kunnat	Pohjanmaan hyvinvointialue	ELY, TE-hallinto, Maistraatti, KELA, Vero	Muuta
KUNTAPAIKAN SAANEET	Perusopetus Varhaiskasvatus Kotoutumista edistävät palvelut Työllistymistä edistävät palvelut	Palvelun ja hoidon tarpeen arviointi, <u>Tarpeen</u> mukainen palvelu ja hoito	Eryityskustannusten korvaaminen	Erit. kustannusten sopimus - Sopimus - Arkistointi - Hakeminen (KEHA:lta) - Merkintä asiakastietojärj.
<i>Tämä työnjako on vain suuntaa antava. Se tarkentuu ja täsmentyy lainsäädäntötyön ja hyvinvointialueen palvelujen suunnittelun edetessä</i>	Eryityskorvausten hakeminen Laskennalliset korvaukset - Automaattisen korvauksen tarkistaminen - Ihmiskaupan uhrin	Ilmoitus annetuista palveluista - Ihmiskaupan uhrin - paluumuuttoavustus Kustannusten ilmoittaminen kunnille erityiskorvausten hakemista varten.	Eryityskustannusten korvaaminen	Erit. kustannusten sopimus - Sopimus - Arkistointi - Hakeminen (KEHA:lta) - Merkintä asiakastietojärjesmiin
		Sotekustannusten seuraaminen Saapuvien maksujen maksuliikenne		
	Järjestöyhteistyö - Vertaistuki - Vapaa-ajantoiminta - Kieliopetus - ostopalvelut			Järjestötoiminta - Vertaistuki - Vapaa-ajantoiminta - Kieliopetus - ostopalvelut
	Sylvia korvaus - kiintiökorotus/bonus - hätätapaukset			

Välstånd genom livet. Hyvinvointia läpi elämän.

Erkki Penttinen, sektorijohtaja/
Pohjanmaanhyvinvointi.fi

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue